

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Обороты в промышленных барабах
ремных машин потяжи. Дамше за
двигателя хобовина збжжж; пшени
по сабных цнхх, жито по цнхх дв
теоретична. Тенденция легко выжжж
пшенища крапала дворян 44-50-45
пшенища крапала селянские 42-43, жито п
лашке 31-32, ячмень галицкый 21-22
ячмень галицкый пашинный 24-25-25
овес галицкый 24-25, гречка 27-28-28
овес галицкый 5-25-15.

Появляючись доложливих ішехно-
ляків й інших соймових християн
през. Мосійський затвердив уря-
д Бартеля в попередньому складі, не
зважаючи на зауважуваний сойм
мом недопору. Тепер з черги поча-
ються розглядати сенат. Ішехноляки, як
в бюджетній комісії сенату апробу-
вали ухвалу сойму, на пленумі ро-
зстрігували бюджетний прелімінат,
чиби його ще пач завернути д

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Подяка.

Отримав сердечну подяку Вп. п. д-р Ю. Євгенів Титові за надіслане перекладення тяжкої операції в носі як мого сина Ярослава.

У Львові, 28. вересня 1926.

Д-р Володимир Бачинський.

репродукції карикатури з радянської преси, з власними поясненнями. Не можна думати, коли радянський журналіст не знає вигляду європейської дипломатії і про на карикатури „Фавст і Гретхен“ (недавній помічник) під фізномією Ченберлена (Болдуїн). Зате треба дивуватися неграмотності добродія, який позначає карикатури з українського радянського часопису з виразним українським підписом (як нпр. у числі з 1-го жовтня підпис: Болдуїн) і не в силі відрізнити цього підпису від російської мови, пишучи: „премудра карикатура Болдуїна, оліція російського карикатуриста“.

— **Спортова хроніка.** Мистецтво у свіжій приналі в Польщі Четвертинському. — Еспанський плесець Палекс, який хотів перепелити Ля Манш без супроводу попки, втратився. — На сніг над зрозумілим спортівцями жовтими панчівки Кампф, Бомзе та Лейтнер, які збирали гроші на неіснуючий спортивний клуб „Леопольд“. Зібравши 3000 зол. зробили спортивні змагання в ресторанах і кав'ярнях, де солідарно ці гроші пропущили. І солідарно пішли за браму в'язниці при вул. Баторія.

— **На американський лад.** Два американські університети Джона і Кентукі організували зовсім нові змагання. Кожен з них дає по 10 студентів, які мають на протязі 10 днів означеного часу написати по новелі. Часописи не подають інформації, чи кожний з них одержить від журі тему, чи може прийти вже до змагання підготовлений. Хто зна, чи і в нас не випадало би зорганізувати таку конкурсну продукцію літератури, бодей між письменниками.

— **Штучний гелій і алхімія.** У наукових колах великою сенсацією стали відкриття зроблені німецьким хіміком Панетом, який вигадав штучний спосіб. Його відкриття підтверджувало б погляд стародавніх і середньовічних алхіміків, які були глибоко переконані, що перші можна перетворити і вірити в можливість творення золота з нешквотних металів. Такий погляд наука вважала спершу помилкою, а пізніше навіть пересудом. Найновіші дослідники вертаються знову до віри найдавніших.

— **Світова хроніка.** Причиною великого тифу в Ганновері був бацила, який викопали підчас прокладання каналів, що йшли аж від старого цвинтаря за перед 200 літ; дарма, що мерш давно розсіпались у порох, бацила удержалась в землі. — Згоріло славне французьке купальне заведення Віші, вартості 2 міль. франків.

Отримав подяку відомо, що ми знова відкрили наш МАГАЗИН КОНФЕКЦІЙ, у жескої, жіночої, дітової, як також великий вибір матеріалів з метра

Львів, вул. Городецька 57.

Шайнер і Померанц

Говори тільки першорядні. Ціни конкурентні. Кредиту надається на 4 місяці рати.

Організаційний рух.

Повітовий Народний З'їзд в Калуші.

„Свобода“, орган Українського Нац. Дем. Об'єднання, подає:

Над політичним освідомленням Калушани працювали такі небуденні організатори, як пок. о. Гнат Рожанський, пок. Яр. Коритовський, д-р І. Куровець. У своїй пам'яті селянства Калушани часи, коли на чолі повіту стояв д-р Куровець. В його чухах скупчувалися всі витки організаційної роботи в повіті, не тільки політичної, а й культурно-освітньої та економіко-фінансової. Він умів обіймати цілість життя повіту. Навіть такі справи, як прим. будова читальні чи церкви — рідко коли вирішувалися без опіра в такій чи иній формі об особу повітового організатора. В нього шкали селяне поради в кожній громадській справі і захисту перед надужиттям влади. І його порада все була глибоко продумана, а інтервенція у властей все успішна. Повітові катки боялися Курівця, як вогню. Знали, що ніяке надужиття не може схватитися перед його сторожким оком. Не одні староста пішов з Калуша „на склад“ завдяки розторощуючим ревеціям Курівця. А мав Куровець усе жнайшляхливішу інформацію про кожну хвилю найдрібнішу подію в повіті. Сьогодні Калушчина живе традицією минулого. Коли спитаєте кого з селян, що

ОЛЬКА

ТРИКОТИ 414х 4-4 першої якості
ПАНЧОХИ по цінах
РУКАВИЧКИ фабричних

Львів, Ринок 35.

(біля „Народної Торговлі“).

чувати, дістанете відповідь: „Нема Курівця“. Це не значить, щоб Калушчина спала сном блаженних. Ні. Скажимо — на кооперативному полі Аде навіть дуже оживлена праця. Нема тільки меткого, авторитетного політичного організатора, який обіймав би цілість національного життя повіту, який надавав би напрям праці, словом — який пішов би за добрим прикладом д-ра Курівця.

Для 20. вересня якісні відновлено політичну організацію Калушани. За ініціативою адр. І. Сохацького й о. В. Тисовського скликали Повітовий Народний З'їзд. Взяло в ньому участь понад 100 делегатів з 50 сіл.

Наради отворили д-р Сохацький. Провів нараду спочинав у руках о. В. Тисовського з Калуша і Л. Мигонича, господаря з Небилова. Секретарював Василь Кондрат, господар з Томашовця.

Про потребу політичної організації та її завдання реферувал делегат Центрального Комітету УНДО п. М. Струтинський.

В дискусії забирали голос: д-р І. Сохацький, В. Кондрат, д-р Т. Коритовський, дир. Т. Барніш, о. Кравчук, А. Рибчак, о. Бандера й ин. Д-р Сохацький згадав часи, коли Калушчина належала до найкраще зорганізованих повітів. Сучасний занепад пояснює недостатком людей. Знаних духовенства бере активнішу участь у громадській роботі всього кілька одиниць. Учителство загальноє. Влада тероризує українсько-урядовців, якщо вони беруть участь у культурному чи економічному житті (судді Гладішівському заборонено бути головою Народного Дому, судді Микласевичеві приказано аложити провід у філії „Просвіти“). Обговорює потребу нової інтелігенції. Доніше спійняється над виховуванням національної честі і гордості, над заходами властей і інших біля розбудови українського суспільства і над необхідністю боротьби з деморалізацією. В. Кондрат з Томашовця закінчив до здійснення клича „Свій до свого“, до організованої боротьби за школу, підкреслює значення єдності. Д-р Тарас Коритовський завоює значення політичної організації в боротьбі з визиском і топтанням законів.

Дир. Т. Барніш в довгий, популярний промови зобразує вагу політичної організації для розбудови всіх ділянок національного життя. На нікого не треба поклати надії, тільки на себе. О. Кравчук з Неговця підкреслює вагу національних свят і маніфестацій у вихованні мас.

До Повітового Народного Комітету вибрано: д-ра І. Сохацького (голова), дир. Т. Барніша, д-ра Т. Коритовського, (секретар), С. Захнея, Сімова Петра, о. І. Павлусевича з Довгої Войниці, Івана Мигонича з Небилова, Василя Кондрата з Томашовця, Івана Коника з Тужилова, о. Чорнугу зі Студинки, Миколу Дурбака з Воїнилово.

Наради покінчилися піднесеною промовою передсідки о. В. Тисовського. Можна надіятися, що Повітовий Народний З'їзд стане добрим починком відкопи гарної традиції повіту на полі політичної організації.

Учасники.

З ч. яких видань про Україну.

Недавно вийшла в Нью Йорку поважна наукова праця про історію Росії. Написав її професор російської мови, історії і літератури у льондонському університеті, сер Бернард Парс, а видавло видавництво „Борзой“ у своїм історичним відділі, який знаходиться під наглядом відомого американського ученого Гаррі Елмера Бариса. (A History of Russia. — By Sir Bernard Page. — A. Knopf — Publishers, New York, 1926). Книжка ця має передовсім велику вартість для Росії і для тих народів, що говорять англійською мовою. Вона на поверх 500 сторінок оповідає точно про початки, розвій і теперішній стан російської держави, вказуючи на зв'язки і вплив Росії на міжнародне положення. Всі періоди російської історії описані незвичайно докладно, для всіх потрібних подані джерела, а при кінці книжки вичислені всі важніші твори, що освітлюють те чи инше питання, зв'язане з будаючиною Росії. Через те цей твір з одного боку основно познайомить англійських читачів з історією російського народу, а з другого боку представляє Росію величій і чи не найкультуришій національній групі, що безумовно дуже важно для обох сторін. Через те, що не познайомлення відбувається через цей соцісний оброблений твір, користь з нього для обох тих народів буде значна.

Та для нас, українців, у тій книжці цікаве дещо інше, ніж російська історія. Як відомо, майже всі дотеперішні історичні Росії включали у свої твори теж історію України, як історію Росії. Для них існував лиш один російський народ, якого частини переживали, правда, декорі риючу долю, та який всеж таки все був і по нині осяв — один. І під тим оглядом книжка Парса становить чи то вининок, чи то може початок нового погляду на цілу справу. Правда, старинна історія України, так званий книжний період, пода-

на як старинна російська історія. Але пізніше вже виразно зазначається ріжниця в розитку північної і південної Русі — Московщини і Галичини. З появою козаків зв'язується у Парсовим творі теж і назва України і в десятому та дальших розділах книжки описані точно війни козаків, Хмельницького і Дорошенка, за незалежність України. Також у дальших розділах згадає і переслідування, які прийшлося зазнати українській мові від російського уряду, подані згадки України до незалежності, виразно назначено, що в Галичині у світовій війні Москві стрінувся з українським населенням, таким самим, як під Київом, а на мапі сучасної Східної Європи виразно відзначена Україна. Все це зроблено без яких огорок, оправдань чи сумнівів. Англійський учений, видно, зовсім безсторонно познайомився з фактами і черпав свої відомості не лише з російських джерел, але теж і з історії М. Грушевського, як це й зазначає у списку прочитаних творів. Він теж скрізь послідовно живив назву: Україна й український та зазначає пошув української історію та український народ між „сусідні національностями“, а не у Росію.

Тим то книжка і для нас цікава й важна. Вона все не говорить з якісними спеціальним симпатіям про наш народ, як то симпатії та співчуття можуть все викликати підозріння і недовіри. Можливо, автор є прихильник України і тому про неї так пише. Тут уже нема цієї спеціальної поблажливості, але за те є строга наукова безсторонність, яка тим цінніша, що провадиться в науковому творі визначеного чужого вченого. Заразом ця Парсова „Історія Росії“ є показником того поступу, який українська справа зробила за останні роки. Вона доказує, що Україна вже не є спірним питанням, але що з нею рахуються як з фактом, котрого, не можна змовчати і що в умах сучасних людей український народ починає займати рівноправне місце, поруч з иншими народами світу.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управом Петра Басовського у складі 20 осіб виступає:

Патинія І.Х. Дрогобич. Субота 2.Х. Дрогобич. Неділя 3.Х. Борислав. 193 43-7

„Український Національний Хор“ під управом Дмитра Котка:

Патинія І. Х. Тарнів. 529 11-7

Пригадується в останнє, що прогулянка на П. Український Ярмарок відбув до Станіславова в неділю дня 3. жовтня 1926. Вийдз в год. 6-30 рано з Головного двірця, приїзд до Львова в год. 9-40 ввечером. Зголошення до участі в прогулячці приймає Народна Організація України п. Львова, Львів, Ринок ч. 10. П. поверх через ганок, найдавший до суботи год. 6. ввечером. Кошти їдзи заліценню і вступ на Ярмарок вносять 1150.

Реніскам термінаторам — під увагу! Віймові державні фахові доповідати кількатижневі курси, мужеський і жіночий, відбуватимуться у Львові для тих термінаторів (ок), що з причин від них незалежних не могли ходити до фак. допов. вечірних шкіл (нпр. по містечках і селах) і з тої причини не могли визволитися на челядинки. — Після скінчення курсу зможуть визволитися. Булоб вказаним користати з цих курсів, бо на будуче такі термінатори (кн) будуть приневолені здавати приватні теоретичні челядинки іспити перед фаховими комісіями у воевіствах. Ближчі інформації дає референт пром. шкіл „Рідкої Школи“ УІП-ва у Львові, Ринок ч. 10. П. пов., а устроє в будні дні від год. 11 до 12, рано.

Подяка. Виді Тов-а Українська Захоронка у Львові складає сердечну подяку „Гуцульському Мистецтву“ в Косові за дарування килимка на фантову лотерію. 638

Позір Бузецьчина! На 10. жовтня 1926 в 2-30 год. по пол. „Бурсі на Греблі“ відбуватимуться Загальні Збори Кружка „Рідної Школи“ в Буську. — Ярежа Еґен, голова, Вороновський Василь, за секретаря. 637

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ.

АРОХІЯ Стрибка п. Збараж пошукує сечас даха, що провадив би хор. Успів після умови листовно. 626 2-2

Вже вишов

— з друку —

„ПРИЯТЕЛЬ ГОСПОДАРА“

— з друку —

— з друку —

— з друку —

— з друку —

— з друку —

— з друку —

— з друку —

єдиний правдивий господарський календар на 1927 р.

з практичним господарським порадиником

110 малюнків в тексті — 24 сторінок.

НОВИНКА!! Табелки для повного господарського рахунку.

ЦЕЙ КАЛЕНДАР мусить бути в хаті кожного господаря. — Ціна 3-30 зол. з пересилкою 4 зол. за поштоматом 4-30 зол. — Хто купує одразу не менш 10 прим. платити по 3-20 зол. за календар з пересилкою.

10 прим. платити по 3-20 зол. за календар з пересилкою.

Адреса: „Сільський Світ“, Соцького 33, Львів.

639

1-1

1-1

ІНТЕЛІГЕНТА і гарна старша панна шиде заміж за поважлишого кавалера або вдово. Зголошення до Адміністрації „Буковина“. 635 1-3

Д-Р ПРАВ, рутинований композитор з 3-мю пою пряткою пошукує місця у адвоката. Зголошення до Адміністрації „Буковина“ під „Совісний“. 636 1-4

МІД патока, густий, чистий, лінійний, де сировий з власної найбільшої галицької паски висилася за поштоматом 5 кг. 16 зол. 10 кг. 30 зол., 20 кг. 50 зол. варт з бавлянкою оплатно. Еґен Біліньский Збараж. 527 3-10

ВДОВА 35-літня, була учителька з пошлого, який вистаряє її на життя, шиде заміж за інтелігентного українця до 45-ти літ. Листі просить слати: Коломия Староміська 23, Ігнатієвич Николай. 631 2-2

ПРИЙМУ на мешкання з харчем дві студентки. Вул. Садівницька 31. І. пок. на право. 627 2-2

РОНЦЕСІОНОВАНИ через міністерство курсу крою, моделювання і шиття Олени Вархазунової, Козахонського 10. Курси передход. для Паль на власних матеріалах, вечіри для фахових Паль. Форми на міри. 622 3-4

ОГЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ВПР. ОТЦІВ ПАРОХІВ.

що улажують місці, просить двох інвектив УГА, які займаються продажем демоналіа, даємо поштоматом і біодий дає тижні наперед про річницю і місці на адресі П. Якіс у Заплатові п. Підліска малі, та в цей спосіб помагає своїм людям в чесний спосіб заробити собі на прожиток. 2-2

ТИСЯЧІ РІЛЬНИКІВ

перек-налися, що лан, коноплі і возну належить вислати лише до

Кооперативного воєвокиного промислу

„ТКАЧ“

у Львові, вул. Жовківська 82,

який видає за сиріць полотна, шайли (корти), бархани, сукна та ин. матеріали. — Шинки і прібри д аром. Праймемо агентів на дуже догідних успіях.

Адреса: „Ткач“, Львів, Жовківська 82, 394 2-3

Позір Українські Емігранти!

Зане рішешесь виїхати самі або з родиною на зарібок (сезонної роботи) чи то шукати долі в далекіх заморських краях, не с ухайте намов і підсвітків ріжких несовісних агентів, лиш наліпшть наперед до одногокого „Товариства опки над українськими емігрантами у Львові“ вул. Котлюшків ч. 1 а. Воно подасть вам правдиві інформації в справі Вашого виїзду і широ порадить, чи, як і куди маєте піти та заопікується Вами найсовісніше так ту а краю як і в часі Вашої подорожі, а по змозі і на чужині.

Кожний, хто хоче виїхати, нехай для власного добра звернеться особисто або листом о пораді до свого Товариства, долучуючи на відповідь почтову марку.

Не слухайте і омивайте всяких чужих агентів а шукайте поради, помічі і опки тільки у своїх людей!

Пишіть на адресу: Товариство опки над українськими емігрантами у Львові, вул. Котлюшків ч. 1 а. 2-3

МИКОЛИ ПОЛЕКА

ЖИТТЯ ГРЕКІВ і

— РИМЛЯН —

із 113 рисунками

(український Терліковський) по 60 з.

Замовляти в І. Євещіцького, у Львові, 633

вул. Мохнацького 42. 1-1

Ширіть наш часопис!

союму, даючи змогу цьому останньому аргументувати своє становище до "відновленого" тими самими членами уряду.

Щож робить уряд? В першу чергу лякає сойм розв'язанням, а по-слів припиненням дієт з 1. жовтня.

Жіночі модні матеріали

Шовки, Полотна
Мужеські сукна

1630

52-2

ФІРМА

РОМАН

ЗУБИК

Львів, Галицька 16.

рить податний ґрунт для перевороту і протидержавної агітації. Відсутність "розсудливої" виборчої ординації не дає змоги весті до сойму "найбільш пожаданих і найпотрібніших одиниць".

Та найгірше представляється справа виборів під національним оглядом. Немає причини допускати, що даний блок національних меншостей не постане знову. Буди він далеко гірший, якщо тасло абстиненції, кинене Українцями Сх. Галичини під час останніх виборів, буде відкликане, а на це заноситься. Тоді незвичайно хресте число меншостей мандатів — головне з огляду на неміцну і дезарну адміністрацію крайних лівих. Правда, при допомозі армій і делегатів

них потягень можна би той блок розбити, — однак, на жаль, не маємо стільки довіри до політичного вироблення і повторності чинників, щоб ми повірили в успішність такої акції. За те бачимо, що представники цих меншостей насильно пруть до розв'язання сойму, очевидно в надії, що нові вибори принесуть їм великі користі.

З огляду на те сойм і уряд повинні застановитися над тими небезпеками і поки час звернути з хвиної дороги.

Як бачимо, самі дивогляди, не логічності, ненормальності в думках і словах, в поведінці і тактиці,

Польський маґараджа і його чури.

Промова посла Павла Васильчука, виголошена 24. вересня 1926 р. на пленумі сойму під час дебати над бюджетовою провізорою на IV. квартал.

(Продовження.)

Прем'єр Бартель говорив, що перша задача, яку ставить собі уряд в ділянці внутрішньої політики, це поглиблення правопорядку. Всікі відхилили від цієї лінії уряд нібито не заважає. Уважало, що вчора уряд сам собі найвиразніше заперечив, бо він переступив соймову ухвалу, зафіксовану в попередньому бюджетовому прелімінарі. Маємо на 16 і 17 пів мільона переступлення видатків уряду і справжнього відхилення парламенту було потягнення уряду до відновлення, а тимчасовим його уступлення. Уряд, що має сміливість прийти до переступленням закону до сойму, не був би толерований у самодільним парламентам. Коли я спитав у комісії, на якій цілі переступлено диспозиційний фонд міністерства закордонних справ, то голова бюджетової комісії пос. Римар сказав, що на основі інформації, одержаних від уряду, стверджує, що видатковано ті суми згідно з "народним" інтересом. Який я вглянув у ті справи, мабуть на це не згодився. Чи я, Римар думає, що має першество і виключення судити про видатки бюджету, чи мої гроші як платівка не йдуть також до скарбової каси, чи я як посол гірший від вас? Це задалеко вже йде у вас. В подібних випадках з засідання комісії тайне. Як не довіряєте, то говорите отверто. Але мені сказав другий соціалістичний посол: Алеж не таємниця! Якщо це так, то зробіть тайне засідання, а то ніяк не така заява не має віри. Я це називаю докритиканням марнотратства публічного гроша. Уряд уже тим з запереченням правопорядку, що того дотримує.

Прихильники просвіти.

Небажком після перевороту культурно-освітнє товариство "Просвіта" в Кременці звернулося до старости з проханнями дозволити йому улаштувати збірку на будову власного дому. Староста відмовив, справа пішла до міністра внутрішніх справ Млодзінського. Він пише у відповіді до сен. Черкавського, що хвилює не може на це згодитися і затверджує відмову відповідей, бо, по його відомостям, члени "просвіти" займаються розділюванням збіжки, яке прийшло від Червоного Хреста з Радянської України для голодуючих. Таку причину подав мін. Млодзінський (Голос: *дуже дурна причина*). Хто яку логіку має в своїй голові. З погляду права це не є причиною. З політичної точки погляду я вам зараз вясню, що це значить.

На останньому засіданні комісії закордонних справ інтерпелював один з послів правих мін. Задеського в справі допомоги Польщам, німеччинам, горочанам, в ділянці культури, освіти й добродійності. Міністр був дещо спляхатаний і сказав: Прошу пана, з того можуть вийти деякі труднощі, тому краще буде, як не піде шляхом суспільної допомоги, а тоді уряд візьме це, розуміється, в оборону. Чи конфіскація збіжки, присланого для голодуючих Червоном Хрестом з Рад. України і пересилування за розділ того збіжки, за самаритянську діяльність, не має політичного підкладу? Чи не може бути віддано? Цеж так природне! Бо якщо ви тут пересиджуєте, то є в Польщі на Україні, є в Німеччині. (Пос. Бабіні: *Арештувати сойку астондіа і все буде в порядку*).

Дві міри.

Обиждник мін. Ратайського, що забороняє скликати досконалих віря на сідних "креслах", як відомо, є досі в силі і не знесений; приворожують його виклики до послів українських і білоруських. (Голос: *І до польських однаково*). До польських — сумніваюся. Хоча уряд у ті

справі інтерпелювано і хоча ми прохали, щобі скасувати цей обидник, бо нема ніяких зовнішніх причин, щобі піддержувати його і нерівномірний поділ між польськими й українськими територіями, уряд до цього часу обидника не скасував. Таким робом українське населення всіх відтінків, національний та соціалістичний, не має змоги збиратися і хоча би економічно — не то яке політично! — організуватися без дозволу влади, яка ставить її перепони, а польському населенню ні. А коли уряд розіяснює це боротьбою з комуністами, то комуністи загнані в підземелля також чхають на ці обидники, бо мають інші шляхи організації. Діло йде тут про вясні політичної тенденції уряду п. Бартеля, польської демократії, ліній. Навіть який панове з ліній відієючіючись, заважали словами пос. Липадевича: "Маємо довіру до марш. Пілсудського, але не до його міністрів і тому будемо голосувати за бюджетовим проектом" то й це не змінило би факту, що уряд п. Бартеля є вашим урядом, урядом польської ліній, за якого діяльність бере на себе повну відповідальність. Це становище п. Липадевича з "Визволення" і всієї польської ліній невичайно цікаве, бо до цього часу політика знає тільки одну форму: коли хто не має довіри до уряду то голосує проти нього, хоча би один міністр був кому дуже симпатичний. Та тут фігура Пілсудського засліплює всіх польських демократів. І тому-то ви панове з ліній не можете позбутися тієї плями і відчуратись від уряду, якого піддержуєте, а тим самим потурате тому, що нехтує нами. Осичим ми докоремо вам.

П. П. С. у ролі акушера.

Щодо шкідливої політики то дивним ділом непевосний ділує міністр Сулеймський зустрівся з такою неприязною критикою від польської правлі. Вона повинна би його хвалити. Пос. Задеський ретусе, що всі польські партії признали, що у польсько-білоруських (не знаю, чи це він про п. Серебрянікова каже, чи про нас) і польсько-білоруських взаєминах школа повинна бути звязуючою ниткою. Зовсім вірно. Я вже нераз з цього місця і в комісіях казав, що між вами, панове, нема ріжниць, з винятком комуністичного табору, такого слабого в Польщі. Починаючи від П.П.С. нема ріжниць, хоча П. П. С. голосувала за цим законом, — адже відомо, що вона скрізь є акушером. Саме під час уряду двох Станіславів, Тутурга і Гравського, П. П. С. була найбільшим акушером (з *жидівських слів: акушером чи душером?*) язикового і шкідливого закону, що був історичним свідченням кризи державної польської думки і політичної бідності, і найбільше вас здискаліфікував. Він підірвав вас морально, і сказати, як я можу їти спільно з вами, коли вас ненавиджу за гнет? Чому я маю вчити свою дитину польської мови, а ви свої не маєте вчити по українськи? Чи тільки тому, що ви тимчасово перемагали наслідком випадкового складу світових обставин, зовсім від вас незалежних, а ваш народний організм перерізали кордоном, і ми не були в силі адекватно своїй незалежності? Ось чому це так є! (Пос. Мантерс: *А колиж ви мали свою незалежність? Ми мали її майже 1000 літ, а ви ні!*) Якеж не виглядає з погляду вашої християнської моралі? Я ніколи не відкидаю до вас і не маю до вас претензій. Я чим панам з ділянці засіданні казав: як мільон разів грші, як тамтє, бо Станіслав Рабський і Римар це вітерти вороги, і кажуть: пане Васильчуку, нехай вам буде приємно, що ми вас задушимо. І коли я зустрічаюся з цими пана-

ми, завсідя показую свої кісті. Я так люблю цю політичну картинку. Зате всі панове з ліній балажють про соціалізм, демократію, радикалізм і всі інші страсти, а по суті це найбільш шкідливі та імперіалістичні, як це показує історія останніх літ і теоретично з Пілсудським. Ці панове зливають стільки літ Пілсудського, що він став для них Богом. Для П. П. С. же соціалізм був Богом, а Пілсудський, для польських радикалів, а радикалізм, а Пілсудський, і тому все задалеко невідані: їх програма та ідеологія, і вони нині воцюряться у хвості, облизуючи та цілуючи чоботи свого пана.

Культура і дефензива.

Кажу про це в такій формі не тому, щобі когось образувати. Ні тому, щобі когось приворожити. А такі моє глибоке переконання і відчутно велику вразу до тих панів, бо гадаю, що політика повинна бути ідеальною, а не "шугаркою", грою на настрої, а не "шугаркою" інтересів. Адже програми повинні мати якийсь значини, адже існують жайлі людські ідеали і без цього нема поступу. На політиці не відскакує. А коли тепер воцюрю словами, пересвідченнями, то яку користь має ваша політична діяльність. Правда є те, що всі польські партії погодилися, що школа має єдинати. Що не значить? Назовні для чужини це значить, що все в порядку, що моя тузенька має бути доступ до школи, бо вона такі примітивні, що до школи треба їй аж танцювати. Давати їм школи, все буди-то гарно, а фактично визначили у школі і танцювати до польської культури. (Голос: *Дуже добре!*) Стривайте, дозволяє докинути, бо може я промовлюю в цьому соймі, як в останнє. Один з останніх відчитів інституту для національних дослідів — ніде, здається, у світі нема таких інституцій, основаних з метою політичного замовчання душі під фірмою наукової об'єктивності! — була присвячена польсько-українським і польсько-білоруським взаєминам. Одна визначна особа, яка тріпотує не сидить у цій палаті, ліній і соціаліст, обидя як "мілфа габо" польської політичної ліній у відношенні до України, після мавого перевороту, обидя — курси для читачів Українців у Кракові. (Голос: *Гдежко?*) Номінальні всі очі. Прошу пана, хоча я був гостем, і відважися, — бо не міг відержати — зазначити, що так ставити справу нечесно. Я сказав трохи інакше, але зміст був той сам. Чому в Кракові, а не в Луцьку, Холмі або у Львові? Мені сказали, що тому у Кракові, бо ан там панавате красу польської культури". Я відповів, що я і на маю бачити що красу в Жеромським, Раймонті та інших. (Голос: *У Львові?*) Жеромський, — Раймонт і Мисик, де ваша голова? Але чи ваша культура у нас то діяльність дефензивна. Маємо вражіння, що кожний другий чоловік то дефензивник. Чи вам, панове не сором? Учальні вороже ставляться до населення, інтелігентів. Там, на наших землях що польську культуру репрезентують жидівські елементи. Коли скажемо самі, то яких культурні впливи перебудує до нас і я не гадаю думати проголосувати принципі повного відмежування, бо це абсурд. Тільки панове з крайньої ліній можуть думати про це, хоча самі є невинно під впливом ріжнородних культур. Тому-то є це сиділа тенденція, плянова політика всіх нас спольонувати український наріз у Польщі, як догого це можна адекватно цієї стан, як це любить писати п. Прушинський у своїх газетках. І так є раша в словках посла Задеського.

(Далі буде)

До спільного знаменника.

Об'єднанські зданія соціалістичних партій.

VII.

Кінчаючи наш розгляд маніфестаційних заяв партії "Нар. Волі" і "Сел. Союзу", бажалиб ми поділитися з нашими читачами ще кількома замітками:

Коли згідно з соціалістичними тезами прийняти, що соціальний уклад має рішучий вплив на суспільно-політичні партійні групування, то в нас важко прикласти ці тези. Наш народ складається з селянства (мало- і безземельного, трохи підправленого середняком та тут і там поперетиханого поодинокими заможнішими селянами), робітництва (здебільшого некваліфікованого) і трудової інтелігенції. Нетрудового елементу в нас взагалі немає, хіба за винятком дитяків, все одно — селян, робітників чи інтелігентів, настроєних буржуазно чи пролетарсько, чи як хто хоче. Навіть тих кількох невеличких земельних власників (всіх 247 на 7 мільонів українського населення під Польщею) — правду кажучи — важко зарахувати до нетрудового елементу, коли мати на увазі західно-європейське мірило "буржуазності".

Правда, лишаються ще буржуазно і пролетарсько часточки